Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: HEnderson 4-0807, 4-0237. Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 15. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го СІЧНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 15. SATURDAY, JANUARY 17, 1953. FRIDAY, JANUARY 16, 1953. VOL. LXI

ПРОЩАННЯ ТРУМАНА ДО НАРОДУ: „БОЖЕ БЛАГОСЛОВИ ВАС"

Вашингтон. — Несповна півгодини забрала прощальна промова президента Гері С. Трумана до народу, передана з його урядового бюра в Білому Домі через усі радіові сітки в год. 10:30 ввечорі в четвер 15 січня. Він заявив напочатку, що хоче сказати людям прощальне „будьте здорові" (гуд бай) і подякувати їм за співпрацю з ним, а на самому кінці сказав „Доброї ночі — Боже благослови вас".

Промова була зрівноважена і скромна. Президент попередив, що не виявить нічого нового, тільки пригадає, що сталося за його урядування. Він присвятив більше часу на з'ясування хвилини перебрання влади після смерти Франкліна Д. Рузвелта 12 квітня 1945 р., а після того пригадав найважливіші моменти з історії за час свого урядування. До таких він зараховує припинення агресії Совєтської Росії в різних частинах світу, як в Греції й Туреччині, а найважнішим своїм ділом він вважає збройний виступ Америки при допомозі Об'єднаних Націй у Кореї. Вирішення скинути атомову бомбу на Гірошіму він оцінює як важкий обов'язок, а творення Атлантійського Пакту і Тихоокеанського договору вважає за засоби для втримання миру. Підтримку недорозвинених країн оцінює Труман як засіб для виживлення мільйонів людей у майбутньому, а згадуючи про це уступаючий президент з'ясував майбутність людства під проводом Америки в доволі рожевих красках. Він це насвітлив відповідними подробицями свого життя з Білого Дому трудощі й велетенську відповідальність президента Злучених Держав, обіцяв ген. Айзенгаверові, свому наступникові на становищі президента свою підтримку, прохав такої підтримки для нього від населення і побажав йому щастя й добрих успіхів в праці.

Президент передає прибережні нафтові засоби воєнній фльоті

Вашингтон. — През. Труман заявив, що одним з останніх його урядових потягнень буде передача нафтових прибережних засобів воєнній фльоті для збереження їх для оборони країни. Труман одверто каже, що плянована передача цінних прибережних та підводних нафтових джерел в руки приватних підприємців для їхньої користи, це „крадіжка яких сто більйонів барилок цінного матеріялу". Вирішення Трумана помітне тим, що він хоче піти напереkір свому наступникові в уряді, ген. Айзенгаверові, який у своїх передвиборчих промовах заявляв, що прибережні нафтові багатства треба признати стейтам, а не цілості Злучених Держав. Новий президент матиме право скасувати вирішення Трумана, одначе мусимо рахуватися з самим фактом, що нафтові багатства вже будуть призначені на оборону. З цих причин передбачається правний спір в колах нової адміністрації.

Айзенгавер вибирається до Вашінґтону в неділю

Ню Йорк. — Новообраний президент ген. Двайт Д. Айзенгавер переїде з Ню Йорку до Вашінґтону в неділю по попудні, щоб там приготовитися до інавгурації на вівторок. Заки обійме мешкання в Білому Домі, він і його жінка затримаються в президентських кімнатах у готелі Статлер. Айзенгаверова інавгураційна промова вже готова. Вона має тривати тільки 15 минут. Підготова до свята перебрання влади йде дальше, одначе в останній хвилині можливі ще зміни в плянах. Уже тепер команда повітряних сил скасувала переліт 400 літаків понад Вашінґтоном під час паради, вважаючи таку маніфестацію за небезпечну.

Суд над тринадцятьома комуністами закінчився

Ню Йорк. — Суд над тринадцятьома другорядними комуністичними провідниками закінчився після 263 днів і тепер справа опинилася в руках присяжних суддів. Судейська лава, складена вполовині з жінок прислухувалася розправі у федеральному суді від 28 квітня 1952 р., а керував розправою суддя Едвард Дж. Дімок. Другорядним комуністам закинено ті самі злочини, що й першорядним в 1949 р., тобто намагання насильно скинути уряд Злучених Держав і завести комуністичну диктатуру в Америці. Протоколи свідків списано на 13,000 сторінках, а сама розправа була тільки на сім днів коротша від першої.

ЗНОВУ ВИКРИЛИ ШПИГУНІВ В ЗМОВІ З СОВЄТАМИ

Вашингтон. — Департамент справедливости оповіщує, що у Відні, арештовано двох американських натуралізованих громадян за шпигунську змову, ведену другим секретарем совєтської амбасади, — Юрієм В. Новіковим з Вашінґтону. Уряд Злучених Держав зажадав від Совєтів негайного відкликання Новікова, як небажаного урядовця, а арештованих у Відні шпигунів наказав привезти додому. Імена шпигунів подані такі: Отто Вербер і Курт Л. Понґер, обидва з Ню Йорку. — Крім них американський уряд почав допити ще інших американських громадян, запідозрених у цій справі. Вербер і Понґер походять з Відня. — Вербер — це давніший офіцер американської армії. Один з інших запідозрених називається Валтер Лаубер. Про нього згадують, що він польського роду. Він стоїть у зв'язку з Центрально-Европейською Пресовою Агенцією, — втримуваною Совєтами. Федеральна слідча судейська лава поставила вже в стан обвинувачення двох арештованих. Їм закидають порозуміння з Новіковим від 1949 р. для передавання військових таємниць Совєтській Росії, а саме мап, плянів, інструментів та записок з інформаціями про американські повітряні сили й армію. Новіков, — який приїхав до Вашінґтону в квітні 1948 року, був офіцером червоної армії в рр. 1942-1946. Вербер, народжений у Відні, дістав громадянські папери в 1943 році і став американським офіцером в 1944. Він служив в американській розвідчій службі в Европі. — Понґер прибув теж з Відня і дістав американські папери в 1943 році. Це шурин Вербера. Перебуваючи у Відні після того, він мешкав у совєтській зоні.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ КОННЕКТИКАТ ПРОГОЛОСИТЬ „УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ"

Гартфорд, Коннектикат. — Губернатор стейту Коннектикат, п. Джан Ладж, погодився проголосити день 22-го січня, в якому припадають річниці проголошення суверенности і соборности Української Народньої Республіки, офіціяльним „Українським Днем" в тому стейті. В листі до п. Антона Маланчука, голови Відділу УКК в Ню Гейвен, губернатор Ладж повідомив: „Через сенатора Леві з Ню Гейвен я одержав Ваше прохання в справі офіційного визнання дня 22-го січня ц. р. за Український День в нашому стейті. Це справа, до якої я маю дуже глибоке переконання і я бажаю запевнити п. Козупа і Вас, що я радо проголошую офіційну заяву в тій справі. Ця заява буде переслана Вам безпосередньо, а її копії будуть передані для преси і радія нашого стейту".

Конґресмен Керстен промовлятиме на Українському Дні у Филаделфії

Филаделфія. — Конґресмен Чарлз Керстен, відомий автор доповнення до закону Спільної Безпеки та прихильник активної американської підтримки для українського визвольного руху, промовлятиме на маніфестації з приводу Українського Дня у Филаделфії, що відбудеться в суботу, 24-го січня, у великій залі Метрополітальної Опери о год. 7-мій ввечорі. В цій маніфестації, крім інших промовців та концертових точок, виступлять м. і. зорганізовано комбатанти американської та української армій, включно з комбатантами Корейської війни.

Капеля Бандуристів виступить на Українськогу Дні в Клівленді

Клівлент, Огайо. — Врочисті святкування Українських Днів в поодиноких стейтах Америки започаткує в неділю, 18-го січня, українська громада в місті Клівленді величавою Академією, що відбудеться в залі Публічної Авдиторії о год. 2.30 пополудні. Український День в стейті Огайо проголосив офіційно губернатор Френк Лавші. Атракцією Академії буде м.ін. виступ Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту під проводом Володимира Божика, як теж виступ солістки Наталії Носенко з Дітройту та місцевого хору під проводом проф. Я. Барнича. Академію попередить пресова конференція. На академії-маніфестації промовлятиме д-р Л. Мишуга. Подібні маніфестації приготовляються теж в інших громадах і стейтах.

Пропам'ятна виставка творів Василя Кричевського

У літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбувається виставка творів одного з найвизначніших наших мистців пластичного мистецтва. Василя Кричевського, що недавно помер у Каракасі в Венесуелі на 80 році багатої в творчі зусилля життя. Понад 250 експонатів представляють усі ділянки творчости покійного мистця, як олійні образи, акварелі, архітектуру, графіку, з окремим узглядненням мистецтва книги й екслібрусу, оформлення кінових постав, праці з ділянки народнього мистецтва тощо. Частина експонатів продається, тож виставка представляє неповторну нагоду набути твори В. Кричевського. Виставка відкрита у будні від 5 до 8 години вечора, а в суботи й неділі від 12 дня до 8 год. вечора.

Поспішний потяг наїхав на залізничу станцію у Вашінґтоні

Вашингтон. — Поспішний потяг „Федерал" з 16 вагонами, виїхавши з Пенсилвенійської станції в Балтимор у четвер ранку зближався зі швидкістю 60 миль на годину до головної залізничної станції „Юніон Стейшен" у Вашінґтоні, коли машиніст Генрі Бравер завважав, що гамульці цілком не діють. Він повідомив про це кондукторів, а ці дали знати відповідними знаками начальникові станції у столиці. Упродовж 20 секунд на станції зроблено все можливе, щоб публіка відскочила на боки, заки прийде потяг. Кондуктори на пострілі остерегли подорожних про нещастя. Цій осторозі треба завдячувати, що нема смертельних випадків, а тільки 41 легко покалічених. Коли потяг в'їхав з розгоном на станцію, електрична локомотива розбила запору на переді, заломила цементову долівку і впала до робітні направок на споді станції. За локомотивою пішло два вагони, а решта возів стрималася на поверхні з деякими ушкодженнями. Розвалений кіоск з газетами і розбите бюро начальника станції. Тільки один чоловік, що був на станції покалічився легко, а решта втекла на одну-дві секунди перед прибуттям потягу. Часописі подають рінорідні подробиці з ратунку подорожних.

● **Адміністрація цивільного повітреплавства** — сповістила про розмови з прибулими сюди британськими фахівцями про відготову для наладнання повітряного транспорту за допомогою ракетових літаків.

● **Пошесть інфлуенції** охопила низку стейтів ЗДА. Особливо гостру форму має пошесть в південних стейтах, що спричинило в Тексасі закриття шкіл в деяких місцях.

ЖИДІВСЬКІ ПРОВІДНИКИ ВТІКАЮТЬ З-ПІД СОВЄТІВ НА ЗАХІД

Берлін. — Західно-німецька пресова агенція повідомила про втечу на захід чотирьох провідників жидівських громад і організацій в совєтській зоні Німеччини. Вони, разом з родинами та своїми співробітниками втекли до західного Берліну. Між ними є Юліюс Маєр, що очолював федерацію жидівських громад в совєтській зоні Німеччини, та був членом східно-німецької комуністичної партії і членом східно-німецького „народного парляменту". Разом з ним на захід втекли провідники жидівських громад в Ляйпціґу, Дрездену і Ерфурту. Вони втекли після того, як комуністична поліція почала переслухувати їх та перевіряти їхнє минуле. Під час переслухання комуністи намагались головно встановити зв'язок переслуханих з „Джойнтом", американсько-жидівською допомоговою організацією. З інформацій цих втікачів виходило б, що в совєтській зоні Німеччини залишились ще коло 2,000 жидів, але між ними ще тільки один рабін виконує свої релігійні функції.

Совєтська преса почала кампанію проти МВД

Москва. — У зв'язку з арештом дев'ятьох лікарів, переважно жидів, обвинувачених в змові на життя високих совєтських достойників та за зв'язок з „англо-американською розвідкою", совєтська преса почала тепер сильну кампанію проти совєтських властей безпеки, міністерства внутрішніх справ та очолюваної Берією совєтської поліції. Преса закидує горезвісному МВД, що воно не виявляє досить „революційної пильности" й тому дозволили підривним лікарям впродовж довгого часу плянувати і виконувати їхню протидержавну роботу. З гострими закидами проти МВД виступили головно урядові „Ізвєстія", а за ними й інші газети. Тому, що досі совєтська секретна поліція була пострахом теж для преси, за теперішніми виступами тієї преси добачується конфлікт між двома головними членами політбюра та кандидатами на наступника Сталіна, а саме між Маленковим і Берією. Виходило б, що Берія програв своє суперництво з Маленковим і існують великі можливості, що тепер він сам легко може скінчитись так, як кероване ним НКВД викінчило тисячі інших немилих для Кремля осіб.

НАТО потребує рішучого діяння нового президента

В останньому з низки статтей у „Ню Йорк Таймс", що їх вмістив Г. Балдвин після трьохмісячної подорожі по країнах Европи, автор стверджує бажання вояків і політиків Европи бачити рішучу політику в Америці. Серед інформаторів кореспондента було й багато американців, що тепер перебувають в Европі. Зокрема висловлено надію, що новий курс буде сприйнятий з задоволенням, поскільки Айзенгавер має великий авторитет у Европі. Повинен наступити перегляд тактики державного департаменту та необхідно пристосувати краї методи холодної війни в Европі та „гарячої" війни в Азії. Окрему вагу належить звернути на створення европейських збройних сил та обережно підійти до складного питання Німеччини.

Сенатори доручили Доллесові керувати політикою

Вашингтон. — Сенатська одноголосно визнала Джона Фостера Доллеса новим державним секретарем й пореколи справа ця буде там офів Сенаті наступного вівтірка, кколи справа ця буде там офіційно предложена. Таким чином Доллес стане найголовнішим керівником політики в уряді генерала Айзенгавера, бо спротиву з боку Сенату щодо його затвердження зовсім не передбачується. Подібно передбачується однозгідне затвердження Чарлса Вілсона на становищі секретаря оборони, після того, як Вілсон відбув трьохгодинне переслухання в сенатській Комісії Збройної Служби. Дж. Доллес свідчив перед Комісією Закордонних Справ трохи коротше, бо всього дві години, представивши Комісії головні напрямні своєї майбутньої діяльности.

КОРОТКІ ВІСТІ

● **Прощальну пресову конференцію** відбув през. Труман у четвер. Це була 324 конференція з черги. Він подав більшій кількість таких табличок тим, а коли відходив з пресової залі, в його очах можна було завважити сльози.

● **Рекрутів - дезертирів** будуть висилати раніше на фронт до Кореї ніж тих, що не відтягаються від збройної служби. Такий розпорядок видала команда армії до поборових бюр.

● **Американська Сіоністична** Рада гостро осудила Совєтську Росію за заарештування жидівських лікарів, стверджуючи, що це є вияв широко закроєних переслідувань жидів в усіх країнах, підлеглих Москві.

● **Військовий коментатор** часопису „Ню Йорк Таймс" — стверджує, що військова сила Західньої Европи зросла більше, як сила совєтського бльоку. Зріст цієї сили особливо зазначився в останніх роках.

● **200.000 власників авт** у стейті Ню Йорку зголосилися за признання їм низьких цифр на автомобілевих таблицях. — Стейтова влада признає малу кулькість таких табличок тим, що зголошуються в першому місяці по Новім Році. Показується, що нема тільки табличок.

● **Вояк, що заснув на варті** в Кореї, звільнений від кари на поновній судовій розправі в Форт Мід, у стейті Мерілєнд. Це Варрен Дж. МекКоннел, що був засуджений полевим судом на десять років важких праць.

● **Хлопець втратив** 28 хресних імен, при прийнятті його до морської служби. Це Беннет Сталлард, з Луїсвіл, у стейті Кентокі. Його батьки надали йому при хрещенні 29 імен з Біблії.

● **Совєтський економіст** Євген Варґа публічно визнав свої помилки та заявив, що „Сталін — це такий геній", — який не сміє помилятися.

● **Вбили 1,135 комуністичних** партизанів в минулому році в Маляях, як подає урядове джерело. Комуністи в минулому 1952 році вбили 342 цивільні особи та 207 поліцистів.

● **Також в Естонії** відбувається чистка: там звільнили 2 віцепрем'єрів та одного міністра і ще одного вищого урядовця.

● **В Єгипті** арештували військові власті князя Аббаса Галіма, кузена бувшого єгипетського короля Фарука, не подаючи причини арештування.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА НА СТАНЦІЇ У ВАШИНГТОНІ

Фотографія рідкісного випадку залізничої катастрофи, яка трапилася на станції у Вашинґтоні, Д.С., як в потягу, що їхав з Балтимор до столиці зіпсувались гальми і він з цілою силою врізався в стаційні забудування. Притомність та холоднокровність машиніста і кондуктора потягу, які попередили про неминучу катастрофу подорожних в потязі і передали через радіо перестрогу залізничій станції у Вашинґтоні, причинились до того, що в катастрофі, за виїмком кількох десятків легко скалічених, не було людських жертв.

В НІМЕЧЧИНІ ВИЯВЛЕНО ЗМОВУ КОЛИШНІХ НАЦІСТІВ

Бонн, Німеччина. — Британські власті безпеки заарештували вчора сімох колишніх видатних діячів гітлерівської націонал-соціялістичної партії, закидуючи їм змову в намаганні відновити націстичний Райх. Між заарештованими є д-р Вернер Науманн, колишній державний секретар в міністерстві пропаґанди д-ра Ґеббельса. Він та його група були заарештовані майже припадково неозброєним урядником публічної безпеки і їх переслухують спеціяльні слідчі. Представник британського високого комісара з цього приводу заявив, що „після піднесення каменя, ми готові тепер віднайти під ним далеко більших подібних підземних креатур". Арешт був несподіванкою для зах.-німецьких властей, що тепер й самі з легка намагаються приєднатись до британської акції для розкриття змови. Цей арешт викликав рівночасно деяке закопотання в очолюваній заступником канцлера Францом Блюхером партії вільних демократів, яка належить до урядової коаліції та яка була в досить близьких стосунках із заарештованими. Згідно з британськими твердженнями, заарештовані мали до поступового відновлення гітлерівського Райху, намагаючись головно проскінути та здобути вплив в трьох правих партіях урядової коаліції: в партії вільних демократів, в німецькій партії та у все-німецькому бльоці, що його творять головно німецькі втікачі із совєтської зони. При заарештованих знайдено низку написаних документів і плянів їхньої акції. Вже в початковому слідстві виявлено, що ці націстичні змовники мали зв'язок з націстичними втікачами в Еспанії і Арґентіні, але є теж поважні підозріння, що вони були у зв'язку зі Совєтами. В своїй діяльності вони передбачували кілька етапів, від здобуття впливів в існуючих німецьких партіях починаючи — а на підготовці і переведенні „пучу" для відновлення націстичного Райху кінчаючи. Тепер вони займались головно анти-західною пропаґандою та гостро виступали проти контрактового договору Західної Німеччини з аліянтами і проти участи Німеччини в західно-европейській оборонній спільноті. — Крім згаданого вже Вернера Наумана, між заарештованими є: колишній провідник гітлерівських студентів і колишній „гавляйтер" Зальцбургу в Австрії д-р Густав Шеель, колишній командант бриґади СС-ів Павль Ціммерман і видатні гітлерівці д-р Гайнріх Газельмаєр, Ганс Зінен, д-р Карль Шарпінг і д-р Карль Кауфман. Очікується дальших результатів слідства.

Аліянти обмежують свободу рухів червоних в Панмунджом

Токіо. — Командування аліянтських збройних сил в Кореї рішило сильно обмежити комуністичні конвої з північно-корейської столиці — Пйонґянґ до осідку комуніст. делеґації для мирових переговорів в Каесонґ. Аліянтське командування стверджує, що забезпечення цих конвоїв перед аліянтськими повітряними атаками комуністи використовують на те, щоб скріплювати свій західний фронт, перевозячи тими конвоями зброю та інші воєнні матеріяли. Тому ген. Марк Кларк поінформував вчора червоних, що починаючи від 25-го січня, вони можуть висилати тільки два конвої тижнево до Каесонґ і два з Каесонґ. Кожний з тих конвоїв не може мати більше, як 6 автомашин. Всі інші конвої будуть бомбардовані аліянтською авіяцією звичайним воєнним порядком. Досі комуністи висилали такі конвої кожного дня і кожний з таких конвоїв складався з дев'ятох автомашин. Тимчасом, на корейському наземному фронті вчора майже не було боїв, за винятком кількох спорадичних перестрілок між патрульними відділами. Натомість аліянтська авіяція теж впродовж вчорашнього дня безупину бомбардувала воєнні об'єкти, головно комунікаційні получення, у ворожому запіллі.

Чеський уряд не видає харчових карток буржуазному населенню

Відень. — Чеський міністер внутрішніх справ видав розпорядження, яким уневажнив харчові картки всім „буржуям", це значить приватним купцям, селянам-куркулям, й членам капіталістичної кляси (бувшим військовим старшинам та цивільним службовцям). Робітники, що мають власне поле, діставатимуть обмежені харчові картки. Жінки дістануть повні харчові пайки тільки тоді, коли вони мають двоє малих дітей, або мають двоє старших дітей і при тому ще тільки працюють. Яйця видаватимуть тільки для дітей. Всі ці харчові обмеження свідчать про те, що де тільки комуністи прийдуть до влади, там мусить прийти з ними голод і всякі інші недостачі. Чеське населення не має навіть цукру, а давніше чехи не знали, що з цукром робити.

● **Гяльмар Шахт**, бувший директор Райхсбанку і звільнений воєнний злочинець — відкрив свій власний банк в Дюссельдорфі під назвою: — Банковий дім Шахт і Спілка. Ціль цього банку: допомогти німецьким купцям і промисловцям у зв'язках із Близьким Сходом.

ЗАПОВІДАЮТЬ РОЗВ'ЯЗКУ ІРАНСЬКОЇ НАФТОВОЇ КРИЗИ

Тегеран, Іран. — Прем'єр Моссадек переговорював з американським амбасадором Лоєм Гендерсоном в справі розв'язки нафтової кризи. — Хоч досі не проголосили подробиць про ці розмови, то на основі заяви прем'єра Моссадека можна сподіватися, що нафтове непорозуміння швидко може скінчитися, бо, згідно із словами іранського прем'єра „розмови ввійшли в кінцеву стадію". Часописи пишуть, що осягнули порозуміння в тому напрямку, що незабаром зачнуть продавати іранську нафту на світові ринки при допомозі американських і англійських нафтових спілок. Гадають, що порозуміння обійматиме такі пункти: Іран заплатить відшкодування Англії за націоналізацію нафтової промисловости та уневаження англійських концесій. Висоту цього відшкодування визначить окреме невтральне тіло, яке оцінюватиме іранські домагання щодо Англії. Після підписання порозуміння Англія і Америка поширять свою господарську допомогу Іранові.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗВІТ ТРУМАНА

Згідно з постановою закону з 1946 року („Емплоймент Ект") президент Труман предложив Конґресові свій сьомий і останній „Річний Економічний Звіт". Це послання дуже оптимістичне ,коли мова про час урядування президента Трумана, а властиво цілої 20-літньої демократичної адміністрації. Що більше: воно оптимістичне щодо будучности, бо Труман заповідає ще кращі часи, ліпше життя, більші заробітки та продукцію, побільшену впродовж найближчих десяти років до суми 500 більйонів долярів.

Проте не треба забувати, що всі ці обрахунки виходять з такого заложення, що господарка країною повинна б іти шляхом „Фер Діл", себто згідно з тими економічними принципами, яких держалася демократична адміністрація за Рузвельта та Трумана. На тій філософії побудовані ці „пророцтва" Трумана. Річ ясна, що в них можна сумніватись, а вже певно сумніватимуться республіканці, коли будуть обговорювати ці справи в Конґресі, бо вони тісно зв'язані з централізацією влади в Вашинґтоні та з великим бюрократичним апаратом, який республіканці беруться зменшувати, а не побільшувати. До того ті, що завважуватимуть в адміністрації Айзенгавера в економічних справах, є великими американськими бизнесменами, які кладуть головну увагу в господарці країни на приватну ініціятиву, а не на плянування уряду. Труман це добре знає і якраз з політично-партійних мотивів заповідає, що не зважаючи на минулий добробут та той, що нас жде в 1953-тому році, треба надіятися пізніше деякої депресії, до якої уряд може і повинен не допустити. Іншими словами нова адміністрація повинна б заздалегідь про це подумати в такий спосіб, як це робив „Фер Діл".

Ніхто не може передбачити, що може статись за кілька місяців, а не то за кілька років. Труманові треба дати признання, що він закінчив другу світову війну та не допустив до повоєнної депресії, якої всі надіялися та на яку розраховував найбільше Сталін. Але не треба теж забувати ,що совєтська аґресія, а зокрема війна в Кореї, спричинила величезне зброєння, а тим самим допомогла скоро зліквідувати безробіття. На воєнному виробництві буде спиратись добробут країни також і цього року, але так вічно бути не може. Економічний звіт Трумана заторкує і ту проблему; він каже, що країна не потребує лякатись безробіття теж і тоді, коли перестане зброїтись, якщо будемо наперед плянувати. Філософія „Ню Діл" вважає це справою влади. Але „великі бизнесмени", що їх притягнув до влади Айзенгавер є іншої думки. Вони добре розуміють, що тепер країна буде приглядатись, як нова адміністрація вив'яжеться з тих важких завдань, які Труман не забув передати їй у спадку в своїм Економічнім Звіті. Бо що треба робити, щоб не було безробіття, того Труман не сказав, ні не сказали ті, що становлять його Економічну Раду та які склали економічне звідомлення ,що має 218 сторін. За економічним станом Америки слідкуватимуть теж в Европі та цілому світі, що так дуже залежний від економічно-фінансового стану цеї країни. Знов старше покоління добре пам'ятає депресію з 1932-33 років, коли то було понад 15 мільйонів безробітних. А що вона припала на час республіканської адміністрації, то немає дива, що дехто побоюється, щоб те саме не повторилося. Така небезпека не стоїть сьогодні перед Америкою. Сам Труман заповідає і на 1953-тий рік добробут. Це вже питання дальшої будуччини.

Економічний звіт Трумана має багато здорових завваг ,над якими мусить нова адміністрація добре застановитись, вже тому, що вони відграватимуть важливу ролю в наступній президентській кампанії, коли демократи будуть намагатись знову дістатись до влади. Захитання добробуту і безробіття було б важким ударом для республіканців і вони, певно, думатимуть, щоб цього не було.

Кавказький протиімперіялістичний фронт

11-15 грудня уповноважені представники політичних центрів народів Кавказу (азербайджанського, грузинського і північно-кавказького) створили в Мюнхені Комітет Незалежности Кавказу. В випущеному з цього приводу комунікаті говориться, що з уваги на „безперервний ріст московського імперіялістичного гніту, що має за мету русифікувати нації Кавказу, а також посилений спротив останніх окупантові, — конференція вважає за потрібне негайно здійснити єдність дій національних центрів, скеровану на посилення боротьби для звільнення спільної батьківщини і безумовне відновлення суверенности Кавказьких республік: Азербайджану, Вірменії, Грузії і Північного Кавказу".

Ухвали конференції, які визначають політичну плятформу і практичні заходи до її реалізації, підписали відомі кавказькі політичні діячі М. Е. Ресулзаде, голова Азербайджанського національного центру, Р. Габашвілі, голова Грузинського національно-політичного центру за кордоном, А. Магома, голова Північнокавказького національного комітету.

Окремо конференція висловила своє ставлення до мюнхенського Координаційного центру. Вітаючи співпрацю з усіма національними й міжнародніми організаціями, що визнають право відновлення незалежности кавказьких республік, в спільному антикомуністичному фронті, „конференція з жалем констатує неможливість співпраці з Координаційним Центром Антибольшевицької Боротьби, що відкидає принцип безоговорного відновлення незалежности кавказьких республік".

Конференція вислала телеграму генеральному секретареві ОН з проханням поставити перед генеральною асамблеєю Об'єднаних Націй питання народовбивства, що його вчинив совєтський уряд 1944 року на Кавказі над населенням Чечено-Інгушетії та Балкаро-Карачаю.

В Мюнхені виходить на турецькій, англійській і російській мовах зразково редагований журнал Кавказ. Журнал насвітлює комплекс проблем зв'язаних з національно-визвольною боротьбою народів Кавказу. Природна річ, в центрі уваги є проблема створення спільного антикомуністичного фронту. З особливою приємністю треба відзначити, що погляди аж до незначних деталів на цю проблему кавказьких політиків збігаються з українськими поглядами і поглядами інших неросійських народів. Довгий і гіркий історичний досвід навчав ці народи навіть без домовлення і дискусій боронити спільні політичні принципи. Релігійно, ґеополітично і історично народи Кавказу зв'язані з Туреччиною і Близьким Сходом, тому політична діяльність кавказьких еміґрантів значною мірою зосереджена в цих районах, чим посилюється і поширюється протиімперіялістичний фронт еміґрації, що перебуває в Европі.

В останньому жовтневому числі журналу Кавказ, А. Магома, коментуючи створення Координаційного центру, пише: „Практична праця Американського Комітету була б корисною і більше продуктивною в площині безпосередньої співпраці з одного боку з росіянами, а з другого року з неросійськими народами. Обидва ці елементи мусіли б бути зорганізовані в двох центрах, які могли б ввійти в спільний антибольшевицький фронт всіх народів за залізною заслоною". А. Магола вважає, що „психологічно спільна праця між росіянами і націоналами є тяжкою", як, добавимо від себе, тяжко було б жидам з німцями або з арабами творити якийсь постійний спільний фронт.

В огляді преси це число Кавказу наводить надруковане в істамбульській газеті Іені Сабах (20. 9. 52 р.) повідомлення вашинґтонського кореспондента турецької аґенції ТНА. В повідомленні говориться:

„Тут стало зовсім ясно, що Америка у відношенні до Росії, яка продовжує свою традиційну політику імперіялізму під прикриттям комунізму, змінила свої методи. Як повідомляють з компетентних джерел, американська партія, що перебуває тепер при владі, а також республіканці, прийшли до висновку ,що для того, щоб покласти кінець російському імперіялізмові, самим найкращим засобом є підтримка народів, що завойовані Росією і які прагнуть визволення і незалежности. Ця допомога буде поширена і на неросійські народи Сов. Союзу, що дуже показове. Як запевняють, американці переконалися, що неросійські народи Росії в жодному випадкові не підуть на боротьбу з комунізмом під знаком збереження єдности Росії. Тому в боротьбі, яка буде вестись проти російського імперіялізму, Америка не скриває свого рішення підтримати 40 мільйонів тюрських народів і 45 мільйонову Україну в боротьбі за їхню незалежність".

Кавказ спростовує дальші твердження турецького кореспондента, що наслідком таких поглядів з Американського Комітету усунено проросійські елементи: події вказують, що нічого істотного не змінилося.

(Л Л)

Іван Кедрин

Чи в рр. 1941—44 були в Зах. Україні погроми?

У числі 231 „Свободи" з 4 жовтня 1951 р. була вміщена стаття автора цих рядків п. з. „За чистий стіл з жидами", що викликала несподівано сильний відгук. Почалася дискусія і в українській пресі і між українською пресою та жидівською. Ідея тісного порозуміння українського і жидівського народів та їх політичної і культурної співпраці не була нова, вона існувала і в теорії і в життьовій практиці у різних періодах історії, а коли була притьмарена подіями, що розбурхували пристрасті і давали нагоду для чужих провокацій ,то тепер ця ідея тільки віджила, знайшовши нові арґументи в актуальній міжнародній дійсності. Знайшовся гурт поважних громадських діячів і вчених по одному й другому боці й розпочалися заходи „очистити стіл" в обосторонньому інтересі.

Ця ідея така очевидна і логічна, що мусять солідаризуватись з нею та піддержувати її всі здорово думаючі та чесні люди, рахуючися одночасно з тим, що короткозорі фанатики чи люди свідомо злої волі будуть і далі намагатися сіяти і піддержувати безглузду взаємну нехіть. У відносинах між народами не повинні грати ролі почування, що існують між одиничними людьми. Тут справа розуму й інтересу, справа пристойности в міжнаціональному світі, що каже у всіх обставинах шукати передусім злагоди та згоди між народами, що замешкують ту саму територію й були від віків пов'язані історичним минулим. З такого погляду все, що порушувало той закон і каламутило добрі взаємини, це аномалії, а що ніяка аномалія не може тривати в перманенції, то й завданням відповідальних народних діячів є мерщій ліквідувати і самі аномалії і їхні наслідки, що покутують в погіршеній атмосфері.

Це все такі прості, звичайні правди, що пахнуть аж банальністю ,яку неприємно повторювати. Коли ж треба робити це, то тому, що нашим землякам треба повторювати деякі банальні правди, що їх вони раз-у-раз забувають.

До цих банальних правд належить теж потреба поміркованости та зберігання власного достоїнства. Для порозуміння і наладнання політичної та культурної співпраці зовсім непотрібно самобичуватися й обвинувачуватись у таких прогріхах ,що не знаходять потвердження історичною правдою. „Чистий стіл" із сусідами можливий саме тільки тоді, коли очиститься його з фальшів, апокрифів, леґенд і непорозумінь. Для цього потрібна об'єктивність так мовити хемічно випрана з тенденцій „за" і „проти". Це завдання істориків і таких діячів політики й культури, які — по обох сторонах — вміють відірвати себе від вуличної атмосфери та шукати правди й бачити правду там ,де вона нам і приємна і неприємна. В нормуванні взаємин із чужими народами треба теж підійматися понад вузько-партійні і групові порахунки, зводити їх на власному національному подвірячку, а назверх, перед чужими, боронити своїх партійних противників тоді, коли вимагає цього історична правда.

В українсько - жидівських відносинах, поміж безліччю фальшів та історично невірних леґенд, існує теж леґенда про погромницькі виступи в Західній Україні за німецької воєнної окупації в рр. 1941-44, а що тоді найактивніший був радикальний відлам націоналістичної організації, то на нього паде тінь від отаких закидів. Я жив у тих роках поза українською національною територією, отже не можу стверджувати тодішніх подій на українських землях за власною автопсією. Але покликуюся на свідоцтво десятків найчільніших і найавторитетніших наших діячів із різних таборів, людей, які дуже добре знали тодішні відносини в різних частинах Галичини, Волині й Холмщини, і не мають найменшого інтересу закривати правду. Ото ж усі вони катеґорично заперечують, наче б у тих роках був будь-який жидівський погром, уладжений на тих землях українськими руками, отже зокрема руками людей із табору, популярно званого бандерівцями. Автор цих рядків загально відомий із свого критицизму у відношенні до того табору, але з цього далеко не виходить ще, щоб обвинувачувати бандерівців в гріхах, — чи вони їх доконали, чи не доконали. Жидівський Конґресовий Комітет в офіційній заяві зарахував ОУН групу Ст. Бандери до антисемітських сил у світі. Від цього закиду хай ця група в першу чергу сама себе боронить. Але леґенда про активний антисемітизм, себто, про протижидівські виступи на українських землях — це закид, стосований під адресою всього українства, без уваги на ту чи іншу групу.

Тому правом і обов'язком відповідальних діячів є забірати в цій справі голос. І найбільші українські противники названої радикально - націоналістичної партії не можуть тієї леґенди піддержувати, бо вона перечить історичній правді. Навпаки: коли тільки хтось із нас чує про такий закид у розмовах, повинен негайно спитати: де відбувся якийсь протижидівський виступ в рр. 1941-44, зроблений українськими руками, коли, хто його робив і як? За одностайним стверджуванням всіх безсторонніх свідків і співучасниеків подій на Зах. Україні в рр. 1941-44, отже від приходу туди німців до їх відступу, відбувались там жалюгідні порахунки внутрі недавно ще одноцілого націоналістичного табору. Були теж виступи проти поляків по деяких селах і навіть проти т. зв. латинників, між котрими було багато свідомих українців. Але жидів тоді українці не громили, не грабували, не вбивали, німцям не видавали, отже й не чинила цього й ОУН Бандери. Не робила протижидівських бешкетів навіть українсько-німецька поліція, хоч за тодішню так звану помічну поліцію, що підлягала німецькій поліції і виконувала її накази, українське громадянство — як про це вже писалося — взагалі не може брати на себе відповідальности, так само, як за жидівську міліцію не може відповідати громадянство жидівське.

Окремі антисеміти були і є в усіх народів світу, навіть таких, які найактивніше піддержували змагання жидівських патріотів до своєї держави і нині вдержують із Ізраїлем найприязніші зв'язки. Це таке само „право" кожного народу, як те, що кожний і найкультурніший нарід має серед своїх патентованих науковців також наукові мірности, серед політиків із титулами і мандатами членів парляментарних установ — також політичні примітиви, а серед маси чесного і праведного громадянства — злочинців, що заповнюють кримінали.

Д-р Роман Смаль-Стоцький, новий голова Американського Відділу НТШ, має стовідсоткову рацію (гл. недавня його стаття у „Свободі"), що нема нам чого виправдуватись перед жидами з будь-якого антисемітського виступу будь-якого нашого примітиву, хоч би з науковим титулом, тим більше коли така людина не грала ніколи ні в політичному ні науковому українському житті чільнішої ролі. Було вже стільки протиукраїнських виступів, що нема чого панікуватися ,коли їх може бути більше. Бо ж вони напевне будуть, з такої чи іншої нагоди, бо й жиди „мають право" до своїх україножерів серед мало-грамотних фанатиків чи людей злої волі.

Але, щоб у майбутньому не було дисонансів внутрі самих українців, що змагають до порозуміння з жидами й активно працюють над цією злагодою, зберігаймо всі золоту середину, взаємну льояльність і взаємне порозуміння в маніфестаційно-декляративних актах перед жидами. І будьмо дуже обережні з дискримінацією окремих осіб та цілих гуртків, тим паче, що ще не бачимо ніякої поквапности по жидівському боці — дискримінувати когонебудь з своїх україножерів.

М. В. Дольницький

Бомби на Україну

Яка доля зустріне Україну у випадку вибуху збройного конфлікту в Европі?

Питання це турбує всіх українців обабіч залізної заслони. Офіційна політика західніх великодержав, зокрема ЗДА, щодо Сходу Европи і України все ще йде всупереч з інтересами українського народу. Відповідальні політики заходу дивляться на ці проблеми ще далі єдино-неділимськими окулярами. Для них Україна ще далі — південна територія Росії, а український нарід не окремий нарід, здібний до самостійного державного життя, але вітка „великого російського народу". Тому теж провід у реорганізації комуно-російської імперії на випадок її розвалу мав би бути в руках російських імперіялістів „демократичної" закраски.

Але не можна твердити, що намагання українських політичних кіл змінити наставлення західніх великодержав щодо України та Сходу Европи та спроби відкрити їхні очі на проблеми зв'язані з минулою, сучасною чи пропонованою майбутньою російською імперією — цілком безуспішні. Тільки ці намагання і спроби поставити Україну і її проблеми у відповідному і правильному світлі вимагають ще більше сконсолідованої акції всього українського політичного світу.

Є цілком видимі знаки, що льоди проломано та що до голосу зорганізованого політичного табору українців західні держави прислухаються щораз уважніше, пробуючи втягнути його до своїх плянів в монтуванні єдиного протибольшевицького фронту. Подорож делеґації УКК до Европи і її переговори там та комунікати про висліди цих переговорів приковували до себе увагу всього українського громадянства. Відгуки в чужій пресі, коментарі чужинних журналістів, статті у пресі ворожій до українських визвольних змагань ,доказують, що проблеми України сильно зактуалізувалися востаннє та що українці на еміґрації своєю однодушною поставою і сконсолідованою акцією виявляють великий досвід в політиці та зрілість в політичних потягненнях. Це незвичайно відрадні явища в українському житті!

Треба сподіватися, що дальша послідовна праця і акція в ділянці визнання справедливих домагань українців принесе в найближчому майбутньому справжні осяги.

Від успіху чи неуспіху українських спроб змінити лінію офіційної політики західніх великодержав, зокрема ЗДА, залежить дальша доля України. В нас на думці не тільки політичний успіх України, її самостійність, але перш усього питання життя чи смерти мільйонів українців в Україні. В багатьох статтях чужинних журналістів та заявах політиків говориться раз у раз про те, що у випадку війни летунство союзних військ своїми повітряними атаками знищить більшість Росії та її населення, при чому згадується такі міста і області, як Урал і Донбас, Дрогобиччина, і Москва, Одеса і Київ, Ленінградчина і Криворіжжя. Загроза знищення Росії з повітря бомбами найновішого типу однозначна в плянах із знищенням і цих частин сучасної совєтської імперії, які стоять в кривавому змагу з Кремлем. Останнє послання през. Трумана до Конґресу, в якому говориться, що Америка може цілковито знищити Росію водневою бомбою, заморожує кров у жилах кожного свідомого українця. Ця погроза — це погроза і Україні. У випадку війни на Україну посиплються атомові і водневі бомби та можуть знищити її населення в жахливий спосіб.

Оця перспектива знищення України бомбами з повітря це ще одна важлива причина, чому українські політичні провідники мусять посилити свої намагання щодо зміни політики Заходу у відношенні до Сходу Европи, зокрема України. Оця перспектива фізичного знищення українців і матеріяльного знищення українських земель мусить зрушити сумління українців на еміґрації за дати їм поштовх до ще більшого сконсолідованого діяння і матеріяльної підтримки українським політичним провідникам, зокрема УККомітетові.

Великі завдання лежать перед українським політичним світом, велика відповідальність падає на Захід. Від зусиль українців і від постави західніх великодержав — залежить майбутнє України. Сьогодні ці істини більш очевидні, як колинебудь.

Лев Шанковський

ПРО ОДИН РІД ЗБРОЇ УПА

(Із документів боротьби)

(4)

Коли, на Україну, повернулись московсько-большевицькі окупанти, вчорашній комсомолець повертає вогонь своєї в'їдливої сатири на сталінський режим. Він пише в гостро-сатиричному тоні багато листівок, що появились друком в багатотисячних накладах: „Оповідання про те, як большевики революцію з'їли, як Сталін перевішав українських комуністів та проти найвищих секретарів компартії на Україні", в російській мові глузливе: „Постановление Совнаркома СССР об укреплении советской власти на Украине", згадане вже „Звернення до Гречух" і т. д., він організує випуск листівок різними мовами народів СССР, включно до грузинської й вірменської, що друкувались притаманними для цих народів, друкарськими шрифтами. А коли большевикам удалось прогнати з України гітлерівських окупантів і Сталін велів писати собі з усіх кінців Союзу Сірих Сталінських Рабів, (Позичанюкове визначення терміну СССР), чолобитні листи, (видані пізніше окремою книжкою). Позичанюк зі своїми співробітниками редаґує знаменитий „Лист колгоспників України до ката народів Йоськи Сталіна", що був своєрідною „чолобитнею" Сталіну від українського підпілля. Цей „лист" починався так:

„Кровпивцю наш, душогубе окаянний, мучителю кремлівський, товаришу бандитський, брате німецький, юдо іскаріотський, сонце наше сибірське, батьку злодійський, йоло- пе всеросійський"...

Ще як Сталін Сталіном і СССР — СССР, — здається, ніхто так публічно до Сталіна не писав. Листівка ця вийшла багатотисячним тиражем і вона замаювала дослівно кожне вільне місце в районах дій УПА й укр. підпілля.

А коли, в Кремлі, придумали текст і мелодію нового, російського патріотичного, гімну СССР, українське підпілля опублікувало негайно „свій" варіянт тексту:

„Насильством жорстоким
республік свободу
Свавільно скорила московська Русь
Та буде народами знищений спільно,
Заступник Росії —
Совєтський Союз.

Годі коритися катові
спільному
Спільними силами станемо
вільними —
Свободу людині й народам
дамо. (2)

Большевицька Москва не могла не розуміти небезпеки, що крилась в упівській пропаґанді, зокрема в її сатиричних формах. Для противаги журналові „Український Перець", засновується, в Києві журнал — „Червоний Перець", пізніше просто „Перець". Вже сама назва журналу вказує на факт, що його заснування було прямо відповіддю „Українському Перцеві". Для праці в цьому журналі большевики спроваджують зі заслання відомого українського гумориста Остапа Вишню й наказують йому писати гумористичні фейлетони проти визвольного руху. І справді, впродовж 1945 і 1946 рр., цілі сторінки „Червоного Перцю", а також дуже часто підвали „Радянської України", а особливо західних українських газет посвячено — гострій боротьбі проти „українсько-німецьких націоналістів". Остап Вишня пише низку фейлетонів, в яких, з одної сторони старається висміяти ідею „Самостійної України", а з другої сторони висміяти борців за цю ідею. З останньою метою, Остап Вишня придумав термін „Самостійна дірка", тобто бункер, чи криївка, де тільки може існувати „Самостійна Україна" й вживав його в різних варіянтах, як напр. „Українсько-німецька національно-державна дірка", „Бандерівська державна дірка", „Націоналістично-бандитська дірка", тощо. Як поширеними були самостійницькі кличі, серед народу, після 2-ої Світової війни, хай свідчить факт, що центральний орган уряду УССР: „Радянська Україна", мусів надрукувати фейлетони Остапа Вишні: — „Самостійна вилуплюється", який починався так:

— Ну, як же тут не викликнути:

— Радуйся, сороко, радуйся вороно, радуйся воробче — великий чудотворче!

До того вже запліднилось на справжню соборну самостійну і ні від кого незалежну державу, що ось-ось тільки — стук-стук! — шкаралупа — тріcь, вона, голубочка, така ж уже самостійна, така ж уже незалежна, жовтоблакитним пушком припушена, — тільки:

— Ціп — ціп. Я єсть, мовляв! Вилупалась!

І увесь світ, усі держави, — всі дипломати хором як не гаркнуть:

— Виз-на-єєє-є-єм-мооо!

Вишневі фейлетони не залишились без відповіді з боку підпілля. Вже в 1945 році, в підпільній газеті: „За Українську Державу" (ч. 7-8, 1945) появляється фейлетон: „Про Остапа Вишню, сибірську дірку й сталінську чухавку". Фейлетоніст пригадує О. Вишні його давні фейлетони: „Що то буде через років п'ятдесят совєтської соціялізації", „Про Діда Юхима, електричну кнопку й електричні макогони та славну електричну чухавку, яка, захочеш, вичухає, що й вільного місця не оставить". — Фейлетоніст каже, що „все це здійснилося немов пророчий сон". В Кремлі сидить сама найголовніша „чухавка". — Вона, як захоче, натисне електричну кнопку, й, немов з-під землі, вискакують усякі електричні макогони й усякі чухавки та чухають... „Не одному вже й розум вичухали. От хочби й самому Вишні..." Далі, фейлетоніст аналізує „сибірсьу дірку" й застановляється, що змогла сталінська соціялізація зробити за допомогою цієї дірки й згаданих уже електричних макогонів і чухавок". Хто не вірить — хай спитає Остапа Вишню", — кінчає фейлетоніст.

Ще іншу відповідь дали Остапові Вишні українські повстанці на сторінках „Українського Перцю". Це: „Казка про одного українського фейлетоніста", яку цитуємо за передруком у збірці підпільної сатири:, „Само історичне" — що появилась 1948 року. Подаємо першу частину цього фейлетону у винятках:

„На чубку ситого вишневого дерева росла собі Вишня. Поглядала зверху на довколишній світ і всміхалася...

Глянула на „українізацію" і всміхнулася. Всміхнулася і з „механізації" і з „соціялізації" і з всяких інших совєтизацій.

Всміхалася Вишня буйним, здоровим сміхом, всміхалася соковито й заразливо і, дивлячись на ті „Вишневі усмішки" всміхався кожний.

І було так, аж поки не прийшла пора „овочепоставок". Тоді то відірвали нашу Вишню від рідного дерева, — уклали щільненько поміж іншими овочами, що мали таке ж призначення, і вислали — десь далеко ген далеко...

По прибутті на означене місце, наші овочі пересортували і одні з них висушили, з інших зробили повидла, а Вишню призначили до маринування.

Для цього їй, насамперед, ущіпнули хвостика, яким вона трималась колись рідного дерева, після цього поклали в слоїк, залляли міцним оцтом зі знаної фірми Карло Маркс і С-ка, обложили гірким всеогріваючим перцем зі Хозе Джуґашвілі і лавровим листом, общіпаним з вінка — призначеного для маринування сталінських лавреатів. Потім слоїк щільно замкнули і залишили на деякий час у ньому нашу Вишню в спокою.

(Продовження буде).

Андрій Кігічак

ЙОРДАН У ЛЬВОВІ ЗА ДАВНІХ ЧАСІВ

Наша ґенерація не може жалітись, що її життя перейшло монотонно, бо почавши від 1914 року, коли сербський студент стрілив до австрійського престолонаслідника Фердинанда аж по сьогоднішній день, маємо доволі бажаних і небажаних емоцій, та вражінь. На наших очах валились престоли, з них злітали царі, цісарі та королі, розліталились неначе хатки з карт держави. На наших очах історія звела до спільного знаменника всіх тих, що нас віками кривдили та поневолювали (оставсь ще один на черзі). І все це перейшло як кошмарний сон. Але в зв'язку, а радше в наслідок вгорі наведеного і ми понесли величезні втрати, і то не тільки матеріяльні, але й духові, а радше культурні. У шалено приспішеному темпі на наших таки очах затираються плекані віками звичаї, обичаї обряди, а то і традиція. Відходять від нас непомітно. Ми у боротьбі за хліб насущний не маємо навіть часу взяти їх на папір, щоб принаймні нащадкам оставити спомини, як це все, ще так недавно, виглядало. Цим разом маю на думці торжество свячення води на Йордань та зв'язаних з цим святом звичаїв та обичаїв, відмінних у кожному повіті. Я передаю те, що чув від старших віком людей.

Коли на владичому престолі Львівської Єпархії сидів митрополит - кардинал Силвестер Сембратович (1885-1898), то йорданську процесію вів з хрестом в руці старенький крилошанин. Не було ще тоді ні Січей, ні Соколів, ні Пласту, а почесну ґвардію - асисту від собору св. Юрія аж до львівського ринку творила австрійська кіннота драгунів з витягненими шаблями. Вздовж тієї дороги стояли непроглядні товпи народу, бо тоді Йордан не був лишень українським святом, а майже державним, цілого міста Львова. Брали в ньому участь не тільки римокатолицькі процесії, бо на розі вулиць Ягайлонської та Карла Людовіка стояла почесна делеґація жидівської визнаневої громади (кагалу та рабінат з торою. Коли вони кланялись в сторону митрополита - кардинала, тоді драгуни „презентували" в їх сторону шаблями. Процесія йшла вздовж посзуїтського городу, попри галицький сойм, вул. Ягайлонського, площею св. Духа, де при переході попри костел Єзуїтів витали її дзвоненням усіх дзвонів, а військове поготівля на тій площі віддавало почесть зброєю. По дорозі військова оркестра грала наші коляди, а на ринку перед керницею, де відбувалось свячення води, ждала вже почесна сотня, яка била сальвами, коли читали св. Євангелію або проголошували „многоліствія". Там вже ждав командант корпусу з генераліцією ген. Кольошварі, предок пізнішого, також команданта львівського корпусу ген. Кольошварі, який сидів ліворуч митрополита гр. Шептицького, на пропам'ятному сокільсько - січовому здвизі 1914 р. Ринок був набитий народом і хоч це не було римокатолицьке свято, то на ринку не торгували, а крамниці відкривали аж після закінчення свячення. Були там делеґати намісництва, а обов'язково президент міста та міська рада. Повінь церковних хоругов та світських прапорів, цехів та товариств. Народ чекав із збанками, пляшками на свячену воду. Поляки також. А коли скінчили свячення, то народ кидався приступом на криницю. Безпорадною була пожежна сторожа, безпорадною була міська поліція. Селянство довколишніх сіл вірило в якусь лічничу силу декораційних смерічок і... ломило по галузці. Почесна сотня відходила під марш оркестри, а поворотну процесію вели коляди хору богословів та безпосередній спів вірних. Поворотну процесію вів один із крилошан, а кардиналів повіз брав із собою також генерала, якого кардинал, як свойого гостя саджав праворуч своєї особи. На парадний обід до святоюрської палати везли повозки делеґатів намісництва, президента міста, управу „Ставропігії" та інших, визначних гостей. Подібні Йордані були аж до 1914 року і за митрополита гр. Шептицького, але тоді вже більшу ролю грали національні інституції, „Просвіта", „Зоря" та інші національні установи. Про Йордань в Станиславові не чув я нічого, але чував про Перемишль. Коли там сидів на владичому престолі єпископ Чехович, то подібні паради робила австрійська команда перемиського корпусу. Її командант генерал Ґальґочі, звісний будівничий перемиської твердині, ходив звичайно у „комісьному" одязі, але на Йордань, то виступав у повному генеральському однострою. По скінченні свячення генералові першому підношено на срібному підносі свячену воду. Правда, що генерал бував частим гостем не тільки єпископа, але і перемиської катедри. От такі бували у нас колись йорданські водосвяття. Пробували наслідувати австрійців і їх наслідники поляки, та наші Владики, а зокрема митрополит граф Шептицький на ту оферту не пішов. Повоєнні Йордані були вже переглядом виключно наших сил, бо поляки вже бокували тому, що наші відмовлялись від асисти польського війська. На світі все минається і остають самі спомини, але чомусь не радо їх пишуть. А що лишимо нащадкам? Чи все має затертись?

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Лос Анджелес, Каліф.

Річні збори від. 257 УНС

В неділю, 4-го січня, відбулися річні збори 257 відділу УНС в домівці Української Централі під числом 1158 Лоґан Стріт Перевибрано новий заряд в такім складі: д-р Гр. Скегар, предс., О. Ґач, заст. предс., П. Сильчак, секр. фін., М. Новак, касієр, Т. Гаврилюк, секр. рек., а контрольори: М. Гира, В. Романюк, А. Маланяк.

Намічено таку працю на слідуючий рік: Влаштувати літом пікнік для членів; владити спис членів, влаштувати ряд відчитів; запросити гол. урядника з рефератом; відбути відділові збори що 3 місяці; подвоїти число членства; дістати переступні листи для інших членів.

За уряд від. 257 УНС: д-р Скегар, предс., П. Сильчак, секр., М. Новак, касієр.

Рочестер, Н. Й.

10-ті Роковини УПА.

В неділю, дня 30 листопада 1952 року у великій залі Українсько - Американського Клюбу при Гудсон вулиці — 25 Відділ ООЧСУ в Рочестер, при співучасті Українського Національного Хору та Осередку СУМА, святкував 10-ті Роковини УПА. Перед святом відправлено панахиди в українських греко - католицькій церкві та в обох православних церквах.

Свято започатковано вмілою рецитацією п. Ростислава Шутера, який зобразив українця-воїна в луні воєнних пожарів над Україною, що зродився на те, щоб боронити волі України.

Місцевий Український Національний Хор під дириґентурою інж. Ярослава Матковського виконав по мистецьки пісні: І. Топольницького, „Кривава Луна", „Бабуся" — І. Поваляєчека, та „Ні сліз ні ридань" З. Лиска.

Гарно та з чуттям пройшли деклямації панни Оксани Чорненької, пісня про заграничний рейд Куріня Прута, М. Боєслава, та деклямація пана Зенона Снилика: „Молитва за поляглих" — О. Тарнавського.

Річеву промову про повстання УПА та її дії виголосив мґр. Володимир Чорненький, а понад 500 присутніх осіб зі старої і нової іміґрації задокументували своєю присутністю співчуття зі змаганнями українського народу на рідних землях України, який у боєвих формаціях УПА бореться за так величні ідеї, до яких, як сказано в промові, мусить прямувати ввесь світ, якщо хоче жити в мирі і добробуті. УПА там на рідних землях України веде тяжку боротьбу з наїздником з вірою в остаточну перемогу української правди.

Після 10-хвилинної перерви місцевий Осередок СУМА виконав під мистецькою дириґентурою пані Ірини Твердохліб інсценізацію, яка зобразила не лише ту дійсну картину на рідних землях, те знищення людських надбань, але й тих синів України, які лишають рідну нераз і згорену хату, та ідуть там, де кличе їх ненька Україна, де кличе їх велика любов до України; ідуть, щоб ще раз змірятись з ворогом України. Ідуть на чолі з полк. Василем Ковалем під Покровом Богоматері до величнього храму, якому на ім'я Воля України.

Національним гимном закінчено свято УПА.

Добровільні пожертви при вступах дали чистого зиску $84.50.

Належить згадати, що 25 Відділ ООЧСУ в Рочестері існує заледве кілька місяців і вже за так короткий час зорганізував українську радіопрограму, яка відбувається що неділі від години 3 до 3.30 пополудні з стації WVET на хвилях 1280.

Нова радіопрограма інформує українською і англійською мовами місцеве громадянство про події з історії України. У своїй радіопрограмі 25 Відділ ООЧСУ відсвяткував такі історичні події як: 10-ті Роковини УПА, Листопадовий Зрив, Смерть Митрополита Шептицького, Роковини Базару, Пам'ять Біласа і Данилишина, та подяку тим першим іміґрантам, які тому 40 і більше років прибули на вільні землі Вашингтона, і зуміли промостити шлях для кількадесять тисяч жертв другої світової війни.

Присутній.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

І КОРОВИ ДОСТРОКОВО ВИКОНУЮТЬ ПЛЯН

При кінці року багато установ хваляться тим, що вони достроково виконали плян праці. „Радянська Україна" (з 19 грудня 1952) повідомляє, що „колективи 8-го і 9-го нафтопромислів тресту „Бориславнафта" достроково завершили річний плян видобутку нафти вже 18 грудня". Те саме зробила і Рахівська картонна фабрика і тепер вона працює „вже в рахунок пляну наступного року". Та найцікавіше те, що і корови в когоспі „Більшовик", Золотоніського району, Полтавської области, також „перевиконали" свій плян, і доярка Кириченко надоїла вже від своїх корів по 6,170 літрів молока, хоч перед „товаришем Сталіним вона зобов'язалася надоїти тільки по 6,000 літрів". Ця сама доярка „запалена історичною промовою Т. Сталіна взяла зобов'язання надоїти в 1953 р. по 7 тисяч кілограмів молока в середньому від кожної з 8 закріплених за нею корів". Але совєтський часопис не пише, що буде з тими коровами, коли вони, „намовлені" західними капіталістами, не схочуть дати стільки молока, скільки „запалена" доярка Кириченко зобов'язалася надоїти для товариша Сталіна...

„БІЛЬШЕ ГОСТРОЇ КРИТИКИ НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ"

Це заголовок статті в „РУ" з 20 грудня м. р., в якій критикується тернопільський часопис „Вільне життя" за те, що воно „не гостро і непринципіяльно" критикує совєтські установи. „Для багатьох критичних матеріялів газети характерна недостатня гострота і сміливість. Редакція не завжди дає принципіяльну політичну оцінку наведеним фактам, пом'якшує висновки". Автор цієї статті думає, що причина „недостатнього рівня критики в газеті „Вільне життя" полягає в тому, що в ній працюють „штатні" співробітники, а активні комуністи „дуже рідко пишуть на сторінках цієї газети". А ми гадаємо, що цьому ніщо не зможе зарадити, хіба, що знищили б систему совєтської диктатури, коли люди могли б працювати на себе, а не на чужу комуністичну верхівку.

Л. М. Т-ВО У ФИЛАДЕЛФІЇ ВШАНУЄ ПАМ'ЯТЬ В. БЛАВАЦЬКОГО

З ініціятиви Літературно-мистецького Товариства у Филаделфії за співучастю усіх громадських організацій у Филаделфії відбудуться в неділю, 18 січня 1953 року о год. 1.15 з полудня у великій театральній залі Горожанського Клюбу у Филаделфії при вул, Н. Френклін ч. 847 ЖАЛІБНІ СХОДИНИ з приводу смерти голови Літературно - мистецького Товариства у Филаделфії великого майстра українського театру бл. п. Володимира Блавацького. Ці жалібні сходини попереджені будуть Заупокійним Богослуженням у катедрі Непорочного Зачаття у Филаделфії при тій же Френклін вулиці о год. 12-тій в полудне того ж дня.

Під час жалібних сходин, споминами про померщого визначного працівника українського театру поділиться з публікою реж. Йосип Гірняк, а доповідь про творчий шлях Володимира Блавацького виголосить ред. Григорій Лужницький.

ГОТВАЛЬД ХОТІВ РЯТУВАТИ КЛЕМЕНТІСА

Словацький тижневик „Словак в Амеріке", що виходить у Шикаґо, в числі з 7 січня ц. р. збирає всі вістки про те, що комуністичний президент Чехословаччини Ґотвальд хотів рятувати свого найліпшого приятеля д-ра Клементіса. Він гадав, що Клементіс залишиться в ЗДА, куди він був виїхав на чолі чеської делеґації на наради ОН. Коли Ґотвальт довідався, що Клементіс стрічався з деякими членами Ради Вільної Чехословаччини в ЗДА, він вислав ніби по нього його дружину, бо знав, що Клементіс дуже її любить. Ґотвальд вже тоді знав, що Москва хоче знищити д-ра Клементіса. Але Клементіс не рішився залишитися в ЗДА, тільки вернувся до Праги, де його зараз після повороту заарештуали. Словацький тижневик твердить, що Ґотвальд в подібний спосіб врятував кількох інших своїх людей. На думку цього словацького тижневика Ґотвальд хотів рятувати Клементіса тому, що він його приятель, а також і тому, що хотів мати його у вільному світі, бо на всякий випадок д-р Клементіс міг би був придатися Ґотвальдові, бо він мав широкі зв'язки закордоном. Якщо це все правда, про що пише „Словак в Амеріке", то незабаром Москва знищить також і Ґотвальда, бо й він „неблагонадьожний" для московського Кремлю.

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

ВІДГУКИ ДНЯ

ПРАКТИЧНИЙ НАРОД

Пише до мене один знайомий: „Бійтеся Бога! Хвора письменниця лежить у шпиталі, — потребує помочі, може хтось поміг би видати збірку її поезій!?"

Дивний той мій знайомий!..

Хвора, бо захворіла. Лежить у шпиталі — все таки має якусь опіку. А оплата... Може подарують. Американці не такі злі, як виглядають.

Але дуже дивний той мій знайомий, коли пише про видання збірки поезій, а ще дивніший, коли думає, що збірка поезій може принести якийсь дохід. Адже поезій ніхтогісінько не купує! Повість, — ніби більш загальна лектура, а йде, як купно Народного Дому в Ню Йорку. Найвище 400 примірників за пару років! Коли відтягнути майже половину на книгарняний опуст і адміністрацію, то видавцеві лишається стільки, що може заплатити першу рату в друкарні, а друкарні стільки, що може виплатити тижневу „пейду" двом робітникам. Автор дістає рецензію і славу.

А слава не є собі така звичайна річ...

Приїде котрийсь такий письменник, маляр, музика, актор чи інша слава до якогось міста — люди на нього увагу звертають. — „Дивіться, це власне він!" І тоді: дехто про нього самого, дехто про його жінку, про діти (коли є, то пощо, коли нема, то чому!) Цікавляться, головами похитують, а дехто підійде, бо знайомий, або хоче познайомитись. А майже кожний підбадьорює: „Остання ваша річ куди слабша, як давніші!" Або: „Пізнати на вас зуб часу, не тільки фізично... Але все таки!

Живе письменник, маляр, музика, актор — нехай собі живе, а захворіє — Боже ти наш! — кожний може захворіти. Але, як умре (звичайно передчасно, така вже порода!) — охо-хо-хо, який рейвах тоді!

Сходимось, радимо...

Хтось, десь, колись сказав, що ми не практичний народ. Неправда!

Як тільки така слава переставиться — зараз думаємо, яку наше товариство може з цього мати користь.

Чи не видати б якусь його книжку, монографію, а там улаштувати академію.

В першу чергу академію! Люди підуть, бо не випадає не піти. По долярові — 300 долярів мінімум.

А тоді щойно книжку, чи монографію, бо вже буде реклама.

Ось помер Володимир Блавацький. Добрий актор був, а бився об нашу дійсність, як риба об лід. Хотів, бідолаха, щоб ми мали постійний театр. Вечорами, після фізичної чи бюрової роботи, проби робив, виставу підготовляв. Їздив з виставами по наших скупченнях і привозив... дефіцити. Заробити акторством ні він, ні його ансамбль не міг.

Зате, як помер, охо-хо! І великий, і більший, і шкода, і жаль, і невіджалувана втрата. Підуть академії, (за добровільними, або по долярові). Неодному товариству щось капне...

Хтось, десь, колись сказав,— що ми непрактичні...

Уявім собі, що на Давнтавні живе Шевченко, на Бруклині Франко, а, кажім, у Дітройті Леся Українка.

Ніякої користи з них!

Ще чого доброго пішов би хтось із них до шпиталю, а тоді хто зна, чи й не треба було б підпомагати.

А так — щороку концерт, академія, роковини...

Доходові небіжчики!..

Давайте більше таких! Мистців, учених, вояків!!

Найкраща скарбонка з домовини!

„Дайте даток! Славний був небіжчик, царство йому небесне!"

Хто каже, — що ми не практичний народ?!..

Галактіон Чіпка.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Филаделфія, Па.

Ювілейні Збори „Самопомочі".

Дня 11 січня ц. р. відбулися тут Ювілейні Загальні Збори філії „Самопоміч", на які, з нагоди її п'ятиріччя, приїхав з Ню Йорку голова Централі п. Ю. Ревай. У своюму привітальному слові, п. Ю. Ревай, підкреслив великі заслуги филаделфійського відділу, який, із усіх 20 існуючих, проявляє найживішу діяльність, поширюючи її на культурно-суспільному та економічному відтинках. Він зокрема підкреслив значення оснування щаднично - кредитової кооперативи, яка вже тепер дає членам „Самопомочі" базу для особистих успіхів.

Секретар філії, п. Я. Ярош звітував про діяльність Т-ва, подаючи до відома, що филаделфійський відділ нараховує 1131 членів і являється найбільшим Т-вом щодо членства в місті. 70% членів вирівняло вкладки по останній час, та на зборах було ледви 10% членства. Шукаючи причин того явища, стверджено, що причиною великого членства є канцелярія „Самопомочі", що її веде від самих початків п. М. Мадай, і яка полагоджує всі справи, зв'язані з вимогами американського права, іміґрації, підшукування праці тощо. Кожний, хто потребує допомоги, звертається до канцелярії, і при цій нагоді вплачує вкладку. Цим пояснюється велике членство і малу участь в Зборах.

Не зважаючи на те, що тільки 10% членства виявляє свою активність, „Самопоміч" виконує важливу і корисну працю. У звітовому році прибуло 243 нових членів, вибуло 90, а 4 — Т. Чорнобіль, інж. А. Озарків, д-р Р. Слюзар та дир. В. Блавацький — померли. У звітовому році канцелярія одержала 228 і вислала 149 письм. „Самопоміч" закупила власний дім, поширила діяльність на різні околиці Филаделфії, організувала вечорі „Живої Газети", збирала вкладки до НФ УКК, на СХС та вела широку акцію на гуманітарному відтинку, співпрацюючи із іншими організаціями місцевого і центрального характеру. Нав'язано зв'язки із американськими організаціями та організаціями поневолених СССР народів. Про це точніше розказував орг. референт, д-р М. Ценко.

Ціль „Самопомочі" — не тільки йти з допомогою недавно прибулим до Америки українцям, але перш усього робити все можливе, що б їх і їхніх дітей втримати при українстві і тим самим зберегти їх для української громади.

По цій лінії йшла праця культ. осв. референта М. Утриска, який звітував про доповіді, реферати, імпрези тощо. Діяльність референта опіки над молоддю п. В. Татомира, як показав звіт, була нелегка, але і наслідки назагал дала гарні. 8 молодечих орґанізацій об'єднано в „Комітет співпраці молоді" і всі вони прийняли як засаду гасло „Бог і Батьківщина". На цьому відтинку ще багато треба праці, щоб успіхи були кращі.

Фінансова база „Самопомочі", як виявив касир С. Бриндзей, не найкраща, хоч оборот 35,248.69 дол. треба назвати імпозантною цифрою. Найбільш прикрою позицією у видатках є закуплений дім, його втримання. Із звіту госп. референта п. І. Скальчука виходить, що 220 членів щаднично - кредитової Кооперативи склали 52,000 дол.

Голова „Самопомочі" д-р В. Пушкар доповнив звіти референтів. В дискусії над звітами дискутанти підкреслювали значення „Самопомочі", критично розглядали діяльність усступаючого виділу, остерігали не спочити на лаврах і не хвалити себе надто.

На пропозицію Комісії Матки, що її очолював проф. О. Голінатий, після короткої, але завзятої боротьби за деякі становища, великою більшістю голосів обрано нову Управу із дир. М. Ценком, як головою та С. Бриндзеєм, Н. Лужницькою, Т. Кульчицьким, М. Утриском, Р. Ярошем, Т. Бак-Бойчуком, М. Пасікою, О. Голінатим, І. Шараном і Р. Пазуняком, як членами.

Закриваючи Ювілейні Збори, нововибраний голова д-р М. Ценко, заявив, що „Самопоміч" мала цілком неслушно марку однопартійної організації, що її членами можуть бути всі українці, без огляду на походження, партійні чи релігійні переконання, та що він особисто намагатиметься вести працю филаделфійського відділу в цьому дусі. Національним гимном закінчено Збори після п'ятигодинних нарад.

В. Лод.

Алентавн, Па.

Добра українська репрезентація.

22 грудня 1952 р. о 8 год. вечера в залі Еміграційного Клюбу, що на Другій вулиці м. Аллентавну, з ініціятиви директора американізації на Аллентавнську Округу п. Бойла, для постійних курсантів англійської мови, що її студіюють представники різних національностей, було переведено Святочний Концерт в супроводі клявіятурної музики.

На початку продемонстровано капітальний кіно-фільм: „Народження Христа", а тоді виступив Український Хор „Бандура", під мистецьким проводом славнозвісного дириґента о. Василя Савини, що проспівав в'язку традиційних колядок, пісень і кантів в українській, німецькій й англійській мовах. Особливим чаром було звучання українських мелодій - колядок: „Добрий вечер тобі пане господарю!"... „Нова радість стала"... „Бог предвічний"... „Діва сина породила"..., що викликало спонтанне захоплення публіки! Далі кілька прекрасних декламацій та закінчено святкову імпрезу співом Американського Гимну.

Крім курсантів та їхніх родичів, з американців, на концерті були присутні: директор американізації п. Бойл, проф. Лорія, проф. п-ні Ґабле, проф. п-ні Турсун та ще багато ін. Мистецький провід та майстерне виконання співаків залишили у присутніх враження естетичної насолоди, що після кожного виконання щедро нагороджували артистів оплесками, а дириґентові піднесено роскішний снопок білих лелій!

Це була добра мистецька репрезентація української пісні.

Кость Слобідський.

ВСЯЧИНА

ДІВЧА СПИТЬ 315 ДНІВ

Англійська дівчина Полін Пічер в місцевості Айлворт спить уже 315 днів у шпиталі, куди її завезли після випадку з автом. На наших очах немов повторюється історія з казки, в якій часто герої спали довгі роки. Лікарі вірять, що вона таки прокинеться, бо в її стані видко деяке поліпшення. Вони твердять, що це таки сон, а не „кома" (неприродна сонливість). Ця дівчина в березні минулого року в автовій катастрофі поранила собі голову.

ХТО БУДЕ ЇСТИ ГОРОДИНУ?

Родина Орена Престона має стільки м'яса, що довший час не потребує їсти овочів ані городини. Орен Престон застрелив на ловах два олені, один важив 118 фунтів, а другий 102. Його син Пол вполював 110 фунтового медведя, інший син Дуан застрелив 197 фунтового оленя, третій син Раймонд 147 фунтів м'яса приніс із застреленого оленя, а ще інший син прийшов додому із ловів із 120 фунтовим „вуйком".

19-РІЧНИЙ СТУДЕНТ МАЄ РОЗУМ 6-РІЧНОГО ХЛОПЦЯ

В місті Сіател лежить у шпиталі 19-річний, колись дуже добрий студент університету стейту Вашинґтон, який тепер виказує інтеліґенцію шостирічного хлопця. Перед трьома місяцями він пошкодив частину мозку в автомобілевій катастрофі, і після того довший час зовсім не говорив. Тепер він говорить, але його думання на рівні учня першої кляси народної школи. Лікарі твердять, що він ніколи не дійде до того ступня інтеліґенції, яку він мав перед катастрофою. Лікарі хочуть примістити його в якомусь шпиталі, де він мав би мати відповідну опіку. Можливо, що умові здібності цього пацієнта зможуть дещо піднестися.

АНГЛІЙСЬКА КОРОЛЕВА БУЛА НА НЕКОРОЛІВСЬКОМУ ВЕСІЛЛІ

Недавно женився в Единбурґу в Англії граф Далкейту, спадкоємець багатьох мільйонів, який, як дехто думав, залицявся був до сестри теперішньої англійської королеви Єлисавети II., Маргарити. Шлюб цей цікавий тим, що на ньому від 350 років вперше була присутня англійська королева, та її сестра княжна Маргарита. 30,000 людей стояли перед катедрою, щоб побачити таку рідку в історії Англії подію, коли на некоролівському шлюбі виступають як гості: королева, її чоловік та інші члени королівської родини.

Посмертна Згадка

ВАСИЛЬ ЄВАНЧИШИН, член Тов. Любов, від. 387 УНСоюзу в Willimantic, Conn., помер по довгій недузі 5. січня 1953 р. Походив зі села Манаїв, пов. Зборів, Україна. Оставив жену, доньку, внуки і 2 брати в старім краю. Похорон відбувся з ірляндського костела. — В. И. П.!

В. Гірчиця, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕНТРАЛІЯ, ПА. — Бр. св. Михаїла, від. 90 подає до відома, що річні збори відбудуться в неділю, 18. січня сейчас по Службі Божій. Кожний член має бути присутній та взяти участь у виборі уряду на 1953 рік. Вкладки більше не будеться висилати за нікого, а тому хто не заплатить буде суспендований. — З. Волчанський, предс.; С. Дудун, кас.; І. Чепа, секр.

ЙОНГСТАВН ,О. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140 повідомляє, що річні збори, які мали відбутися 18. січня, відбудуться 25. січня, в церковній залі, 526 W. Rayen St., зараз по Вел. Сл. Божій. Всі члени повинні прийти, бо є важні справи до полагодження і ухвали. Також буде вибір уряду на 1953. — С. Нановський, предс.; І. Кравець, секр.-кас.

НЮАРК, Н ДЖ. — Річні збори Культурно - Освітного Клюбу „Орлик" від. 27, що відбулися 1. січня 1953 р. вибрали управу в такому складі: д-р О. Утриско, голова; Р. Лапичак, заст.; мгр. О. Олесницький, рекр. і фін. секр, Л. Лапичак, кас.; д-р Я. Миндюк і В. Сигалів, вільні члени. Контрольна Комісія: І. Лапичак, Т. Сташко й інж. Б. Лучаківський. Збори рішили продовжувати розпочату культурно - освітну працю клюбу.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ТАРЗАН, ч. 2990. Здавання.

Хоч корінни одчайдушно билися, їх переважили чисельністю і швидко оточили численнішими невільниками, звільненими одним із їхнього числа, що поспішили вперед, щоб взяти участь у бою.

Тарзан і Кейлюк витримували головні удари ворога в бою під час битви, що гаряче лютувала кругом них.

„Вартівники", доносив один невільник, „кинули свою зброю, вони пристають до нас".